

Zaaknummer : 01028409
Ons Kenmerk : ODH442535
Datum : 01-09-2022

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 6 april 2022 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van isolatie- en renovatiewerkzaamheden aan de Esdoornstraat 1 tot en met 17 (oneven) en de Lindelaan 11 tot en met 23 (oneven) te Nieuwkoop en de Irisstraat 1 tot en met 8 (even en oneven) te Noorden en wordt aangevraagd namens Woonstichting Nieuwkoop. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus en de gierzwaluw, het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*) en de gierzwaluw (*Apus apus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 september 2022 tot en met 1 september 2027.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan Woonstichting Nieuwkoop;
- II. de voorschriften 1 tot en met 17 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf bekendmaking van dit besluit tot en met 1 september 2027.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

mr. C. van der Kamp
Directeur Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
 - de start van de werkzaamheden te melden (startmelding);
 - het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
 - relevante wijzigingen in de uitvoering uiterlijk één week van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen;
 - de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden die betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het 'Activiteitenplan voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, huismus en gierzwaluw Irisstraat te Noorden, Esdoornstraat en Lindelaan te Nieuwkoop' van 22 februari 2022. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a) de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - b) aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - c) de uit te voeren werkzaamheden;
 - d) de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e) de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f) de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
 - g) het logboek van de ecologische begeleiding dat door de deskundige wordt bijgehouden.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol inclusief het logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 5 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, huismus en gierzwaluw Irisstraat te Noorden Esdoornstraat en Lindelaan te Nieuwkoop' van 22 februari 2022.
- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, uiterlijk één maand, voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
- 8 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze meldingen dienen te worden gedaan:
 - a) voor tijdelijke voorzieningen: uiterlijk twee weken na het verzenden van deze ontheffing;
 - b) voor permanente voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.

Specifieke voorschriften

Huisumus en gierzwaluw

- 9 De tijdelijke nestkasten voor de huismus moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de kasten minimaal één keer per jaar gecontroleerd dienen te worden door een ecologisch deskundige op de functionaliteit en dat – indien nodig – de functionaliteit van de kast hersteld wordt. Het controleren op functionaliteit dient uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van de huismus. Daarnaast dienen de nestkasten zich buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te bevinden.
- 10 Voor de huismus dienen aanvullend op de reeds gerealiseerde tijdelijke nestkasten nog vier bewezen effectieve nestkasten te worden geplaatst. Voor deze nestkasten dient een naar redelijkheid geschikte gewenningsperiode te worden gehanteerd. De plaatsing en het type nestkast dient uiterlijk twee weken na afgifte van dit besluit ter goedkeuring te worden voorgelegd bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.
- 11 Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen de nesten van de huismus ongeschikt te worden gemaakt buiten de broedperiode, die loopt van 1 maart tot 31 augustus en buiten koude perioden (gedefinieerd als de gehele winterperiode die loopt van 1 december tot en met 28 februari). Indien sprake is van late broedsels dient ook de maand september te worden ontzien. Zulks ter beoordeling van de ecologisch deskundige.
- 12 Het ongeschikt maken van de nesten van de huismus dient te worden uitgevoerd middels het lichten van de dakpannen of het plaatsen van spouwborstels. Indien een andere wijze wordt toegepast dient deze voorafgaand ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.
- 13 Tijdens de periodieke onderhoudscontrole van de woningen dienen de aangebrachte permanente voorzieningen voor de huismus en de gierzwaluw meegenomen te worden en beoordeeld te worden op hun functionaliteit. Indien blijkt dat de voorziening niet meer functioneel is, dient er voor gezorgd te worden dat deze weer functioneel is. Het controleren op functionaliteit dient uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van de huismus en de gierzwaluw.
- 14 De tijdelijke alternatieven van de huismus mogen pas verwijderd worden wanneer de gewenningsperiode in acht is genomen en de permanente voorzieningen functioneel zijn. De verwijdering dient begeleid te worden door een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus. Indien blijkt dat de tijdelijke voorziening in gebruik is genomen, mag deze uitsluitend verwijderd worden buiten de kwetsbare periode van de soort en nadat door de ecologisch deskundige is vastgesteld dat de voorziening is verlaten.

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

- 15 Het ongeschikt maken van de huidige verblijfplaatsen dient te worden uitgevoerd in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis die loopt van 15 april tot en met 15 oktober onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Het gebruik van netten, glaswol of purschuim is onder geen enkele voorwaarde toegestaan. Om vleermuizen redelijkerwijs de mogelijkheid te geven om de verblijfplaats te verlaten voordat met de werkzaamheden wordt gestart, dienen voorzieningen zoals exclusion flaps of het creëren van tocht gedurende minimaal vijf aaneengesloten dagen te worden ingezet. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn (minimaal 8 graden en een windkracht van <5 Bft) en deze dienen door de ecologisch deskundige te worden opgenomen in een logboek. Na het ongeschikt maken, en voorafgaand aan de werkzaamheden, dient een controlebezoek door een ecologisch deskundige te worden uitgevoerd met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing uit te sluiten, alvorens het plangebied wordt vrijgegeven.
- 16 Zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen moeten functioneel zijn gedurende de periode waarvoor deze worden ingezet. De voorzieningen dienen minimaal eenmaal per jaar gecontroleerd te worden op de functionaliteit en – indien nodig – dient de functionaliteit van de voorziening hersteld te worden. Bovendien moeten de tijdelijke vleermuiskasten zich te allen tijde buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden.
- 17 Het verwijderen van de tijdelijke vleermuiskasten dient te gebeuren onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis (vs.4). Na inachtneming van een gewenningsperiode van drie maanden waarbij alleen de maanden april-oktober meetellen voor zomerverblijfplaatsen en minimaal zes maanden voorafgaand aan de start van het paarseizoen voor paarverblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis, en één maand voor de ruige dwergvleermuis waarin zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen aanwezig en beschikbaar zijn, mogen de tijdelijke kasten alleen verwijderd worden nadat door de ecologisch deskundige is vastgesteld dat de kast is verlaten.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 6 april 2022 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.3 eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van isolatie- en renovatiewerkzaamheden aan de Esdoornstraat 1 tot en met 17 (oneven) en de Lindelaan 11 tot en met 23 (oneven) te Nieuwkoop en de Irisstraat 1 tot en met 8 (even en oneven) te Noorden en wordt aangevraagd namens Woonstichting Nieuwkoop. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus en de gierzwaluw, alsmede het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*) en de gierzwaluw (*Apus apus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 september 2022 tot en met 1 september 2027.

Bij de aanvraag zijn de volgende, voor dit besluit relevante, documenten toegevoegd:

- Quickscan Wet natuurbescherming Woningcomplex 122, 123, 136 en 232 te Nieuwkoop, Ecologisch Adviesbureau Habitus B.V., documentcode: WSNK2020-3-QS1-V1, 26 augustus 2020;
- Nader onderzoek beschermde soorten Woningcomplex 122, 123, 136 en 232 te Nieuwkoop, Ecologisch Adviesbureau Habitus B.V., documentcode: WSNK2020-4-NO1-V1, 7 februari 2021;
- Activiteitenplan voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, huismus en gierzwaluw Irisstraat te Noorden Esdoornstraat en Lindelaan te Nieuwkoop, Ecologisch Adviesbureau Habitus B.V., documentcode: WSNK2021-3-OH-V1, 28 februari 2022;
- Energielabel verbetering complex 122, PKR Energie Advies, 20 mei 2021;
- Energielabel verbetering complex 123, PKR Energie Advies, 20 mei 2021;
- Prestatieafspraken Nieuwkoop 2022 – 2025, Gemeente Nieuwkoop en diverse woningcorporaties, versie: 8 november 2021;
- Notitie aanvullende gegevens aanvraag Wet natuurbescherming, Ecologisch Adviesbureau Habitus B.V., documentcode: WSNK2021-3-NA-V1, 30 maart 2022.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 26 april 2022 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1, 3.3, 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De huismus en de gierzwaluw zijn van nature in Nederland in het wild levende vogels en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus en de gierzwaluw te beschadigen, vernielen of weg te nemen.

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn van nature in Nederland in het wild levende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a bij de Habitatrichtlijn. De ruige dwergvleermuis is tevens opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern.

Op grond van artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid en artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, en artikel 3.8, vijfde lid, aanhef onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding respectievelijk er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

Aanvraag

Woonstichting Nieuwkoop is voornemens om de woningen aan de Esdoornlaan 1 tot en met 17 (oneven), de Lindelaan 11 tot en met 23 (oneven) te Nieuwkoop en de Irisstraat 1 tot en met 8 (even en oneven) te Noorden te renoveren.

De aanvraag heeft betrekking op de volgende werkzaamheden:

- het vervangen van de dakgoot, dakpannen en panlatten en het isoleren van het dak;
- het opvullen van de spouw met isolatiekorrels;
- het herstellen van voeg- en metselwerk;
- het vervangen van de gevelbekleding door kunststof met daarachter isolatie;
- het vervangen van de ruiten voor beter isolerend glas;
- het zo nodig vervangen van de kozijnen;
- het isoleren van de vloer en kruipruimte.

De renovatiewerkzaamheden staan gepland om te starten op 1 september 2022 en duren volgens planning uiterlijk tot 1 maart 2023. In verband eventuele uitloop wordt ontheffing gevraagd voor een langere periode.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2021 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis binnen het plangebied. Het onderzoek naar gierzwaluw en huismus is uitgevoerd conform het Kennisdocument Gierzwaluw en het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). Het vleermuisonderzoek is niet geheel uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol (2021) voor de gewone dwergvleermuis. Onderzoek naar de aanwezigheid van massawinterverblijfplaatsen heeft niet plaatsgevonden omdat deze functie op voorhand is uitgesloten. Het plangebied kent enkel lage bebouwing met een lage thermische massa. Derhalve worden massa winterverblijfplaatsen niet verwacht. Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

Het onderzoek is verdeeld over twee deelgebieden, te weten de Esdoornstraat 1 tot en met 17 (oneven) en de Lindelaan 11 tot en met 23 (oneven) te Nieuwkoop (hierna: deelgebied 2) en de Irisstraat 1 tot en met 8 (even en oneven) te Noorden (hierna: deelgebied 3).

Huisumus

De huismus is in het plangebied aangetroffen. In deelgebied 2 zijn 21 nesten van de huismus aangetroffen in de woningen aan de Lindelaan 11 tot en met 23 (oneven). In deelgebied 3 zijn acht nestplaatsen aangetroffen in de woningen aan de Irisstraat 1, 3, 4, 5, 6 en 8. Met de geplande werkzaamheden gaan deze nestplaatsen verloren en wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Gierzwaluw

De gierzwaluw is in het plangebied aangetroffen. In de deelgebied 3 zijn vijf nesten aanwezig onder de kantpannen in de kopgevels van de woningen aan de Irisstraat 1, 7 en 8. Met de geplande werkzaamheden gaan deze nestplaatsen verloren en wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. In deelgebied 2 zijn één zomer- en twee paarverblijfplaatsen aanwezig. In deelgebied 3 zijn tevens één zomer- en twee paarverblijfplaatsen aanwezig. Van zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen. Met de geplande werkzaamheden gaan deze verblijfplaatsen verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. In de deelgebied 2 zijn drie paarverblijfplaatsen aanwezig. In deelgebied 3 zijn twee zomer- en twee paarverblijfplaatsen aanwezig. Van zomer- en paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen. Met de geplande werkzaamheden gaan deze verblijfplaatsen verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het

rapport 'Activiteitenplan voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, huismus en gierzwaluw Irisstraat te Noorden Esdoornstraat en Lindelaan te Nieuwkoop' van 22 februari 2022. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing in de minst kwetsbare periode van de huismus, gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis en het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige met kennis van de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

Staat van instandhouding

Huisumus

Deelgebied 2 - Nieuwkoop

Als gevolg van de renovatiewerkzaamheden gaan 21 nesten van de huismus verloren. Tussen 15 en 23 februari 2022 zijn zeventien, tweevoudige, nestkasten van het type HMT2 opgehangen aan de gevels van de woningen aan de overzijde van de Esdoornlaan (nummers 16 tot en met 34 even) en de kopgevels van de woningen aan de Larixstraat 2 en 14. Daarnaast zijn twee huismuspalen van het type HMT3 geplaatst in de groenstrook, welke deel uitmaakt van het functioneel leefgebied van de huismus, tegenover de woningen aan de Iepenstraat 1 tot en met 15, welke samen acht vervangende verblijfplaatsen creëren. De huismuspalen betreffen een niet bewezen effectieve maatregel waardoor deze slechts voor 50% worden meegeteld ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat. Derhalve dienen aanvullend nog vier, bewezen effectieve, nestkasten te worden opgehangen in aanvulling op de reeds gerealiseerde alternatieven. De plaatsing en het type nestkast dient uiterlijk twee weken na afgifte van dit besluit ter goedkeuring te worden voorgelegd bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. Dit hebben wij vastgelegd in de voorschriften. In de permanente situatie worden 42 inbouwnestkasten van het type HMP2 gerealiseerd in de gevels van de te renoveren woningen aan de Esdoornstraat en de Lindelaan. Wij achten de compensatie voldoende.

Deelgebied 3 - Noorden

Als gevolg van de renovatiewerkzaamheden gaan acht nesten van de huismus verloren. Tussen 15 en 23 februari 2022 zijn acht, tweevoudige, nestkasten van het type HMT2 opgehangen aan de gevels van de woningen aan de Leliestraat 30 (twee stuks) en de Chrysantenstraat 5, 9, 13, 32 (twee stuks) en 89. In de permanente situatie worden 16 inbouwnestkasten van het type HMP2 ingebouwd in de te renoveren woningen aan de Irisstraat. We achten de compensatie voldoende.

In de directe omgeving van de huidige nestplaatsen zijn gedurende de onderzoeken ook huismusnesten waargenomen in bebouwing buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden, daarmee zijn tevens natuurlijke alternatieven aanwezig. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

Ongeschikt maken

Buiten de broed- en winterperiode dienen de nesten van de huismus ongeschikt gemaakt te worden om te voorkomen dat er huismussen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit dient te worden uitgevoerd middels het lichten van de dakpannen of het plaatsen van spouwborstels. Indien andere methoden worden toegepast dienen deze voorafgaand ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. Daarmee wordt voorkomen dat individuen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017).

De huismus komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen de gemeente Nieuwkoop. Door de voorgenoemde maatregelen is het aannemelijk dat de huismus in de directe omgeving aanwezig blijft.

Gierzwaluw

Als gevolg van de renovatiewerkzaamheden gaan vijf nesten van de gierzwaluw verloren in deelgebied 3. De werkzaamheden vinden plaats buiten de broedperiode, wanneer de gierzwaluw niet in Nederland is en zijn naar verwachting afgerond voor het broedseizoen in 2023. Gedurende de werkzaamheden wordt direct voorzien in permanente compensatie. In de gevels van de te renoveren woningen aan de Irisstraat, worden 25 inbouwnestkasten van het type GZP2 gerealiseerd. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017). Doordat de werkzaamheden buiten de broedperiode plaatsvinden, wanneer gierzwaluw niet aanwezig is in Nederland, worden de nestplaatsen niet ongeschikt gemaakt.

De gierzwaluw komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen de gemeente Nieuwkoop. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de gierzwaluw in de directe omgeving aanwezig blijft.

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

Deelgebied 2 - Nieuwkoop

Als gevolg van de renovatiewerkzaamheden gaan één zomerverblijfplaats en twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en drie paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis, allen met milde winterfunctie, verloren. Tussen 15 en 23 februari 2022 zijn acht vleermuiskasten van het type VMT1 en twee vleermuiskasten van het type VMT2 gerealiseerd in de directe omgeving van het plangebied. Daarnaast zijn twaalf vleermuiskasten van het type VMT1, vier vleermuiskasten van het type VMT3 en twee vleermuispalen met vleermuiskasten aanwezig, welke niet meer gebruikt worden voor een eerder renovatieproject. Dit project, aan de Waterleliestraat, is reeds afgerond waarmee de tijdelijke vleermuiskasten beschikbaar zijn. Het betreft een variatie van enkellaagse en meerlaagse vleermuiskasten, welke op verschillende oriëntaties zijn gerealiseerd, waarmee verschillende microklimaten worden aangeboden. In de permanente situatie worden twaalf enkellaagse inbouwkasten van het type VMPP1 en twaalf dubbellaagse kasten van het type VMPP2, beide van Unitura, ingebouwd in de bebouwing van het plangebied. De voorzieningen worden geplaatst met verschillende oriëntaties, waarmee variatie in microklimaat wordt aangeboden. In de directe omgeving van de huidige verblijfplaatsen bevinden zich daarnaast voldoende natuurlijke alternatieven. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis (BIJ12, 2017).

Deelgebied 3 - Noorden

Als gevolg van de renovatiewerkzaamheden gaan één zomerverblijfplaats en twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en twee zomer- en twee paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis, allen met milde winterfunctie, verloren. Tussen 15 en 23 februari 2022 zijn twintig vleermuiskasten van het type VMT1 en acht vleermuiskasten van het type VMT2 gerealiseerd in de directe omgeving van het plangebied. Het betreft een variatie van enkellaagse en meerlaagse vleermuiskasten, welke op verschillende oriëntaties zijn gerealiseerd, waarmee verschillende microklimaten worden aangeboden. In de permanente situatie worden veertien enkellaagse inbouwkasten van het type VMPP1 en veertien dubbellaagse kasten van het type VMPP2, beide van Unitura, ingebouwd in de bebouwing van het plangebied. De voorzieningen worden geplaatst met verschillende oriëntaties, waarmee variatie in microklimaat wordt aangeboden. In de directe omgeving van de huidige verblijfplaatsen bevinden zich daarnaast voldoende natuurlijke alternatieven. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis (BIJ12, 2017).

Ongeschikt maken

In de actieve periode worden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat vleermuizen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt uitgevoerd door het plaatsen van exclusion flaps over de openingen ter plaatse van de kantpannen. Bij grote openingen wordt de ruimte gedicht door middel van exclusion flaps in combinatie met weringsborstels. Daarnaast worden alle stootvoegen met exclusion flaps afgesloten. Deze methode dient minimaal vijf aaneengesloten dagen te worden ingezet. Het gebruik van purschuim, glaswol of (val)netten is hierbij in geen geval toegestaan. Na het ongeschikt maken dient een controle door een ecologisch deskundige te worden uitgevoerd om de aanwezigheid van vleermuizen in het plangebied uit te sluiten voordat het plangebied wordt vrijgegeven. Dit hebben wij in de voorschriften geborgd. Daarmee wordt voorkomen dat er dieren kunnen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis (BIJ12, 2017).

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn de meest voorkomende vleermuissoorten in Nederland en komen verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Noorden en Nieuwkoop. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in de directe omgeving aanwezig blijven.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de renovatiewerkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de instandhouding van de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid' (art. 3.3, lid 4 Wnb) en 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' (art. 3.8, lid 5, Wnb).

De woningen in het plangebied dateren uit 1966. De daken zijn niet geïsoleerd en betonplaten zijn aan het einde van hun levensduur. Hierdoor hebben dakpannen kans om broos te worden wat kan resulteren in lekkages. Een vochtige woning is niet comfortabel om in te wonen. Er is een statistisch significant verband vastgesteld tussen de blootstelling aan vochtige woonomstandigheden en luchtwegklachten. Uit het WHO-rapport blijkt dat blootstelling aan vochtige woonomstandigheden of schimmel een verhoogd risico geeft op het ontstaan van astma, verergering van astma, luchtwegklachten en luchtweginfecties. Daarnaast leidt blootstelling aan schimmels en andere vocht gerelateerde bacteriën tot een verhoogd risico op zeldzame aandoeningen zoals hypersensitieve pneumonitis, allergische alveolitis en chronische rhinosinustitis (WHO, 2009). Het RIVM raadt aan om vochtige woonomstandigheden en microbiële groei in het binnenmilieu en in constructies zoveel mogelijk te voorkomen om negatieve gezondheidseffecten te vermijden².

Diverse ramen in de woningen bevatten enkel glas en vloeren zijn niet geïsoleerd. Dit maakt dat de woningen een energielabel hebben van C tot F. De isolatiewerkzaamheden worden uitgevoerd zodat de woningen duurzamer

² RIVM 2011, RIVM 2012, RIVM 2015
01028409-00071310

worden. Daarnaast dient te worden voldaan aan de vastgestelde prestatieafspraken waarin is opgenomen dat Woonstichting Nieuwkoop tussen 2022 en 2025 minimaal 278 woningen gaat verduurzamen en gemiddeld energielabel B bereikt in het woningbestand voor het einde van 2023³. Door isolatie van de gevels, daken en kruipruimtes, en het plaatsen van HR++ beglazing zal het energielabel worden verbeterd naar minimaal A.

Slecht geïsoleerde bebouwing zorgt voor een groot aandeel in de CO₂-uitstoot, doordat meer gestookt moet worden om een warm binnenklimaat te behouden. De renovatiewerkzaamheden dragen bij aan het terugdringen van de CO₂-uitstoot en hiermee aan de doelstellingen uit het Energie- en klimaatakkoord. Het terugdringen van de CO₂-uitstoot is essentieel voor het beperken van klimaatverandering en dient daarmee een groot maatschappelijk belang, onder meer op het vlak van veiligheid, natuurbescherming, welzijn en welvaart. Het verminderen van fossiele emissies leidt bovendien tot een verbeterde luchtkwaliteit en heeft daarmee een positief effect op de volksgezondheid. De corporatie-sector heeft als doelstelling vanuit het rijk dat al hun huurwoningen in 2050 CO₂-neutraal zijn. Het eerste ijkpunt op weg daarheen was 2021, corporatiewoningen hadden dan gemiddeld energielabel B moeten hebben. Dit is een convenant afspraak tussen de rijksoverheid en de corporatiesector. Dit laatste is echter niet gehaald. Bijgaande projecten hebben de doelstelling label A te halen en daarmee bij te dragen aan de hiervoor benoemde doelstellingen.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het belang 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid' (art. 3.3, lid 4, Wnb) en het belang 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' (art 3.8, lid 5, Wnb) voldoende zijn onderbouwd om de negatieve effecten op de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiegebonden vanwege de lage isolatiewaarde van de woningen en bijkomende risico's op schade. Middels renovatiewerkzaamheden dient energielabel A of hoger behaald te worden. Vervanging van de daken is nodig om de functie van het dak te herstellen. Daarnaast is spouwmuurisolatie benodigd om de energiedoelen te bereiken en leidt op een andere wijze isoleren ook tot verloren gaan van de aangetroffen nest- en verblijfplaatsen. Wat betreft de werkzaamheden worden maatregelen getroffen om negatieve effecten zoveel mogelijk te verminderen. Zo wordt rekening gehouden met de kwetsbare broedperiode van de huismus en de gierzwaluw en de winterperiode van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd door de woonblokken in twee bouwstromen te renoveren per woonblok, wat de effecten op de gierzwaluw zo veel mogelijk beperkt.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Nieuwkoop bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wnb worden verleend.

³ Prestatieafspraken Nieuwkoop 2022 – 2025, Gemeente Nieuwkoop en diverse woningcorporaties, versie: 8 november 2021
01028409-00071310